

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ HỒNG LIÊN

**PHÁT TRIỂN NÔNG, LÂM, THỦY SẢN
TỈNH LAI CHÂU**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ HỒNG LIÊN

PHÁT TRIỂN NÔNG, LÂM, THỦY SẢN
TỈNH LAI CHÂU

Chuyên ngành: Địa lý học
Mã số: 60.31.05.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN VIỆT TIẾN

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực hiện luận văn, tôi đã nhận được sự giúp đỡ quý báu của nhiều tập thể, cá nhân trong và ngoài nhà trường.

Trước hết, tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Ban chủ nhiệm khoa Sau đại học, khoa Địa Lí cùng các thầy, cô giáo Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, hướng dẫn nghiên cứu khoa học và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập tại trường.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Nguyễn Việt Tiến người đã nhiệt thành, ân cần định hướng, chỉ bảo, dẫn dắt tôi trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu và triển khai luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn UBND tỉnh Lai Châu, Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn, Sở Tài nguyên và môi trường, Chi cục thú y, Cục Thống kê Lai Châu đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình thu thập thông tin, dữ liệu và khảo sát thực tế để thực hiện luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 05 tháng 05 năm 2015

Tác giả

Nguyễn Thị Hồng Liên

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN	i
MỤC LỤC	ii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG	iv
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	v
DANH MỤC BẢN ĐỒ.....	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu.....	2
3. Mục tiêu, nhiệm vụ và giới hạn nghiên cứu	5
4. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	6
5. Những đóng góp chính của luận văn	8
6. Cấu trúc của đề tài	8
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN NÔNG, LÂM, THỦY SẢN	9
1.1. Cơ sở lý luận	9
1.1.1. Vai trò của nông nghiệp.....	9
1.1.2. Đặc điểm của sản xuất nông nghiệp	11
1.1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển và phân bố nông nghiệp	14
1.1.4. Các tiêu chí đánh giá sự phát triển và phân bố nông nghiệp cấp tỉnh.....	18
1.2. Cơ sở thực tiễn	21
1.2.1. Thực tiễn phát triển nông, lâm, thủy sản Việt Nam.....	21
1.2.2. Phát triển nông, lâm, thủy sản vùng Trung du, miền núi Bắc Bộ	26
Tiểu kết chương 1	29
Chương 2. CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG TỚI PHÁT TRIỂN VÀ PHÂN BỐ NÔNG, LÂM, THỦY SẢN TỈNH LAI CHÂU	30
2.1. Vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ	30

2.1.1. Vị trí địa lí	30
2.1.2. Phạm vi lãnh thổ	32
2.2. Nhân tố tự nhiên	32
2.2.1. Địa hình và đất	32
2.2.2. Khí hậu và nguồn nước	36
2.2.3. Sinh vật.....	37
2.3. Nhân tố kinh tế- xã hội	38
2.3.1. Dân cư và nguồn lao động.....	38
2.3.2. Cơ sở hạ tầng - vật chất, kĩ thuật.....	41
2.3.3. Quan hệ sở hữu và chính sách nông nghiệp.....	45
2.3.4. Nguồn vốn đầu tư và thị trường tiêu thụ	45
2.4. Đánh giá chung	46
2.4.1. Những thuận lợi cơ bản.....	46
2.4.2. Những khó khăn	47
Chương 3. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN NÔNG, LÂM, THỦY SẢN	
LAI CHÂU GIAI ĐOẠN 2005 - 2013	48
3.1. Khái quát chung tình hình phát triển nông, lâm, thủy sản tỉnh Lai Châu.....	48
3.1.1. Về quy mô và cơ cấu GTSX	48
3.1.2. Giá trị sản xuất nông, lâm, thủy sản trên một ha đất canh tác	49
3.2. Phát triển sản xuất theo từng ngành nông, lâm, thủy sản	51
3.2.1. Ngành nông nghiệp	51
3.2.2. Ngành lâm nghiệp	68
3.2.3. Ngành thủy sản.....	72
3.3. Các hình thức tổ chức lãnh thổ nông nghiệp	75
3.3.1. Hộ gia đình	75
3.3.2. Hợp tác xã.....	75
3.3.3. Phát triển nông nghiệp theo vùng.....	78
3.4. Đánh giá chung	79
3.4.1. Những kết quả đã đạt được.	79

3.4.2. Những tồn tại.....	82
Tiểu kết chương 3	83
Chương 4. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NÔNG, LÂM, THỦY SẢN TỈNH LAI CHÂU ĐẾN TẦM NHÌN 2030	84
4.1. Quan điểm, mục tiêu và định hướng.....	84
4.1.1. Quan điểm phát triển.....	84
4.1.2. Mục tiêu phát triển	85
4.1.3. Định hướng phát triển và phân bố nông nghiệp.....	86
4.2. Một số giải pháp nhằm thúc đẩy sự phát triển và phân bố nông nghiệp tỉnh Lai Châu.....	96
4.2.1. Các giải pháp chung	96
4.2.2. Các giải pháp cụ thể cho từng ngành	103
KẾT LUẬN.....	106
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	108
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Ký hiệu	Nguyên nghĩa
1	CNH - HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
2	CSVCKT	Cơ sở vật chất kỹ thuật
3	ĐKTN	Điều kiện tự nhiên
4	GTSX	Giá trị sản xuất
5	HĐND	Hội đồng nhân dân
6	HTXNN	Hợp tác xã nông nghiệp
7	KH - KT	Khoa học - kỹ thuật
8	KT - XH	Kinh tế - xã hội
9	NN&PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
10	TDMNBB	Trung du miền núi Bắc Bộ
11	TCLTCN	Tổ chức lãnh thổ công nghiệp
12	XHCN	Xã hội chủ nghĩa
13	SXNN	Sản xuất nông nghiệp

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1:	GTSX nông nghiệp của Việt Nam giai đoạn 2005 - 2012.....	24
Bảng 2.1:	Tỷ lệ sinh, chết, tăng tự nhiên qua các năm.....	39
Bảng 3.1:	GTSX và cơ cấu GTSX phân theo khu vực kinh tế giai đoạn 2005 - 2012	48
Bảng 3.2:	Giá trị sản xuất nông, lâm, thủy sản trên một ha đất canh tác	49
Bảng 3.3:	GTSX và cơ cấu GTSX ngành nông nghiệp giai đoạn 2005 - 2012.....	52
Bảng 3.4:	Diện tích và sản lượng lương thực có hạt phân theo huyện và thành phố tỉnh Lai Châu năm 2005 - 2012	56
Bảng 3.5:	Diện tích và sản lượng một số cây công nghiệp hàng năm	60
Bảng 3.6:	Số lượng đàn gia cầm phân theo huyện thị, thành phố tỉnh Lai Châu năm 2012	68
Bảng 3.7:	Giá trị sản xuất lâm nghiệp phân theo ngành hoạt động	69
Bảng 3.8:	Tình hình phát triển thủy sản tỉnh Lai Châu giai đoạn 2005-2012	72
Bảng 3.9:	Sản lượng thủy sản khai thác giai đoạn 2005 - 2012.....	74

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1:	Giá trị sản xuất ngành trồng trọt trên ha đất canh tác năm 2013	50
Biểu đồ 3.2:	Giá trị sản xuất thủy sản trên 1 ha mặt nước nuôi trồng	51
Biểu đồ 3.3:	Giá trị sản xuất ngành trồng trọt theo giá thực thể phân theo nhóm cây trồng tỉnh Lai Châu giai đoạn 2005 - 2012	54
Biểu đồ 3.4:	Diện tích, sản lượng cây lương thực có hạt tỉnh Lai Châu	55
Biểu đồ 3.5:	Sản lượng và năng suất lúa tỉnh Lai Châu	57
Biểu đồ 3.6:	Diện tích và sản lượng cây chè tỉnh Lai Châu giai đoạn 2005 - 2012	63
Biểu đồ 3.7:	Số lượng đàn gia súc, gia cầm tỉnh Lai Châu giai đoạn 2005- 2012	65
Biểu đồ 3.8:	Diện tích rừng hiện có phân loại theo từng giai đoạn 2005 - 2013	70
Biểu đồ 3.9:	Diện tích và sản lượng nuôi trồng thủy sản phân theo huyện thị, thành phố năm 2012	73

DANH MỤC BẢN ĐỒ

Bản đồ 2.1.	Bản đồ hành chính tỉnh Lai Châu năm 2013	31
Bản đồ 2.2.	Bản đồ các loại đất đai ở Lai Châu	35
Bản đồ 2.3.	Quy mô và mật độ dân số tỉnh Lai Châu năm 2013	40
Bản đồ 3.1.	Bản đồ hiện trạng phát triển và phân bố nông nghiệp tỉnh Lai Châu	53
Bản đồ 4.1.	Bản đồ định hướng phát triển nông nghiệp tỉnh Lai Châu	95